

Engin Erkiner: Davos'ta Dünya Ekonomik Forumu'nun yapıldığı günlerde Brezilya Belem'de de Dünya Sosyal Forumu yaklaşık yüz bin kişinin katılımıyla toplandı.

Venezüella Devlet Başkanı Chavez konuşmasında, “Ömrünü doldurmakta olan dünya Davos'ta toplanırken, yeni bir dünya, yeni bir çağ doğuyor” dedi. Davos'ta ve “karşı Davos” olarak da adlandırılan Dünya Sosyal Forumu'nda ele alınan konular ve varılan kararlar da bu değerlendirmeye uygundu.

Davos'ta dünya geneline yayılan

ekonomik krizden çıkış yollarını konuşmaya gelenler, kriz nedeniyle kısa süre önce onbinlerce kişinin işine son vermişlerdi. Davos, kapitalizmin ekonomi ve politikadaki „büyük baş“larının görüş alışverişi yaptıkları yerd, ama herkes aynı görüşte olduğu için alışveriş yapılamadı.

Krizden çıkış için benimsenen yol her ülkede neredeyse aynıydı:

- Batmak üzere olan büyük banka ve şirketleri kurtarmak için piyasaya büyük miktarda para pompalanması

- Altyapı hizmetleri ve eğitime büyük yatırım yapılması

- Acele bir sosyal program yapılarak halkın alım gücünün artırılması Açıkça konuşulmadı ama silahlanma için daha fazla yatırımı da eklemek

gerekir.

Altyapı, eğitim ve silahlanma yatırımları, tüketim sorunu olmayan mal ve hizmetleri üretir. Böylece hem artan işsizliğe bir oranda çare bulunur hem de halkın bir bölümünün alım gücü biraz

olsun artmış olur.

Bu önlemlerden belirgin bir sonuç alınabildiği henüz söylenemez.

Piyasa “kırılgan”lığını koruyor. Yatırımcıların çok zor kredi alabilmeleri büyük

sorun... Kredi
alınmadan büyük
yatırım yapılamıyor.
Bankalar ise geri
ödenmemiş, batmış
krediler nedeniyle zor
durumdalar. Bu
nedenle kredi kriterlerini
zorlaştırdılar. H
erkes birbirine
bakıyor, hükümetler

piyasalara para
pompalıyor, bazı
bankalar
devletleştiriliyor,
üretim birimleri
kapanıyor, işsizlik
artıyor ve kapitalizm
için karanlıktan çıkış
henüz görünmüyor.

BELEM'DE ÖZGÜVEN

“Çok güvendidikleri
neo liberal
kapitalizm
çalışmıyor!”

Latin Amerika
kapitalizmin bu
versiyonunun ilk
uygulandığı
bölgedir. Neo
liberal kapitalizm
İngiltere'de bile
Thatcher

yönetimiyle
1980'lerin
başında
uygulamaya
girerken, Şili'de
1973'te Pinochet
diktatörlüğüyle
birlikte

uygulanmaya
başlanacak ve
kısa sürede
kıtanın öteki
ülkelerine de
yayılacaktı. Düny
anın başka hiç
bir bölgesinde

neo liberalizmin
getirdiği yıkım
Latin
Amerika'daki
kadar açık
yaşanmadı. İlk
büyük
protestolar da

burada başladı:
Zapatistalar,
Arjantin'de
büyük mali kriz,
Porto Alegre'de
toplanan ilk
dünya sosyal
forumu...

Kapitalizm
fazlasıyla teşhir
edildi ve
sadece teşhirle
bundan daha
ileriye
gidilemeyeceği

de görüldü.
Chavez'in
“siperlerden
çıkın,
seçenekler
önerin,
uygulayın ve

her yerde
ideolojik ve
politik saldırıya
geçin” sözleri
du bunu
yansıtıyor.
Seçenek yoksa

ya da
uygulanamıyor
sa, varolan, ne
kadar kötü
olursa olsun
yerini korur.
Belem'de

hemen
yapılabilecek
birkaç
seçenek
ortaya çıktı:

- Finans
piyahasının
hemen sıkı
denetim altına
alınması
(ATTAC

kurulduğunda
n beri bu
görüşü
savunur)

- Halkın alım
gücünü
artıracak
sosyal
program
hazırlanması

- Uluslararası
finans
kurumlarının
- IMF ve
Dünya
Bankası-

işlevlerinin yeniden düzenlenmesi . Latin Amerika ülkeleri

kendilerini
IMF
sultasından
büyük oranda
kurtarmış
durumdalar.

Ülkelerin kredi ihtiyaçlarını karşılama için

Venezüela'nı
n girişimiyle
“Güney
Bankası”
kuruldu.
Birkaç ülkede

dođal gaz,
petrol ve
madenler gibi
dođal
zenginlikler
devletleřtirildi

. Bu alanda
çalışan
yabancı
firmalara
önemli
kısıtlamalar

getirildi.
Bütçelerdeki
arcama
kalemleri
değiştirildi ve
sosyal

harcamalara
daha büyük
yer verildi.

Bu uygulamalar burjuvazileri n ülke içinde ve dışında direnişleriyle

karşılışıyor,
sürtüşmeler
bazen küçük
çatışmalar
halini alıyor
ve “bir süreç

olarak
devrim”
ilerliyor.

Brezilya Devlet Başkanı Silva'nın belirttiği

gibi,
“Değişim
var,
istediğimiz
gibi değil,

ama var.”

Davos'ta, birkaç yıl önce mikro kredi uygulamas

ini
başarıyla
hayata
geçirerek
Nobel

Barış Ödülü'nü alan Bangladeşl i

Muhamma d Yunus, “Çalışabile n tek ekonomik

sistem
kapitalizm
dir, ama
insanlaşm
ası

gerekir”

dedi.

İnsanın
kapitalizm
e sığıp
sığamaya
cağını hep

**birlikte
göreceğiz.**

■ ■